

Πανεπιστήμιο
Κύπρου

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

**ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΙΣ
ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ**

ΕΙΣΔΟΧΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2018-19

1. Αναγκαιότητα του προγράμματος

Η ποιοτική διδασκαλία στη Μέση Γενική και Τεχνική Εκπαίδευση βασίζεται (α) στις καλές γνώσεις των διδασκόντων για το περιεχόμενο του μαθήματος και (β) σε βασική παιδαγωγική κατάρτιση που θεωρείται απαραίτητο εφόδιο για την εργασία κάθε εκπαιδευτικού. Η καλή γνώση του περιεχομένου εξασφαλίζεται από τη φοίτηση στα διάφορα ακαδημαϊκά τμήματα του Πανεπιστημίου Κύπρου, ενώ η συμπληρωματική και απαραίτητη παιδαγωγική κατάρτιση διασφαλίζεται με το εν λόγω δευτερεύον πρόγραμμα στις Επιστήμες της Αγωγής. Αναφέρεται ότι σε διάφορες χώρες της Ευρώπης και της Βόρειας Αμερικής, η παιδαγωγική κατάρτιση και η διδακτική άσκηση αποτελούν βασικό στοιχείο των σπουδών σε προπτυχιακό ή/και μεταπτυχιακό επίπεδο που διαρκεί ένα τουλάχιστο ακαδημαϊκό έτος. Το "πιστοποιητικό παιδαγωγικής επάρκειας" (Teaching Certificate ή Teaching Diploma) είναι, στις περισσότερες χώρες, αναγκαία προϋπόθεση για διορισμό σε θέση εκπαιδευτικού.

Με βάση τα υφιστάμενα ακαδημαϊκά προγράμματα που προσφέρονται στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, οι υποψήφιοι Εκπαιδευτικοί Μέσης Γενικής και Τεχνικής Εκπαίδευσης δεν φαίνεται να προετοιμάζονται επαρκώς κατά τη διάρκεια των βασικών πανεπιστημιακών τους σπουδών λόγω έλλειψης παιδαγωγικής κατάρτισης στα προγράμματα σπουδών τους. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να αρχίζουν την επαγγελματική τους σταδιοδρομία απροετοίμαστοι και να υποχρεώνονται να αυτοσχεδιάζουν και να πειραματίζονται, χωρίς σαφή επιστημονικό προσανατολισμό ως προς τις διδακτικές τους δράσεις. Σημειώνεται ότι η παρακολούθηση του δευτερεύοντος αυτού προγράμματος θα προετοιμάζει τους μελλοντικούς εκπαιδευτικούς Μέσης Γενικής και Τεχνικής Εκπαίδευσης όχι μόνο σε θέματα γενικής παιδαγωγικής, αλλά πρωτίστως και σε θέματα ειδικής διδακτικής του αντίστοιχου γνωστικού αντικειμένου που καλούνται να διδάξουν.

2. Στόχοι του Προγράμματος

Το πρόγραμμα στοχεύει στην κατάλληλη παιδαγωγική προετοιμασία των υποψήφιων εκπαιδευτικών Μέσης Γενικής και Τεχνικής εκπαίδευσης, ώστε:

- Να ενημερώνονται για τις σύγχρονες αντιλήψεις για τη διδασκαλία και μάθηση, αλλά και τον ρόλο και τις πολλαπλές ευθύνες των εκπαιδευτικών.
- Να υιοθετούν στρατηγικές ενεργούς εμπλοκής των μαθητών/τριών στη διδακτική/μαθησιακή διαδικασία, αναθεωρώντας ή και επαναπλαισιώνοντας τη μονόδρομη διάδοση πληροφοριών ως βασική μορφή διδασκαλίας.
- Να οικοδομούν γνώσεις, δεξιότητες και κατάλληλες στάσεις για το επάγγελμα του εκπαιδευτικού.
- Να διαμορφώνουν σύγχρονες αντιλήψεις για το σχολείο και τις λειτουργίες του.
- Να αποκτούν γνώσεις και δεξιότητες γενικής και ειδικής διδακτικής μεθοδολογίας.
- Να αναπτύσσουν τη δική τους παιδαγωγική φιλοσοφία και θεώρηση για τη διδασκαλία και τη μάθηση στη Μέση Γενική και Τεχνική Εκπαίδευση.

Το προτεινόμενο Πρόγραμμα δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην εναρμόνιση θεωρίας και πράξης μέσα από μικρο-διδασκαλίες αλλά και διδασκαλίες σε πραγματικά σχολικά περιβάλλοντα και

σχολικές τάξεις. Το πρόγραμμα υποβάλλει επίσης την αναγκαιότητα για συνεχή αυτομόρφωση και αυτοβελτίωση των εκπαιδευτικών και την ευθύνη τους για συνεχή και σταδιακή επαγγελματική ανέλιξη, εναρμονισμένη με τις ραγδαίες αλλαγές του σύγχρονου τεχνολογικού περιβάλλοντος των κοινωνιών μας.

3. Διάρκεια και Περιεχόμενο του Προγράμματος

Για την απόκτηση του Δευτερεύοντος Πτυχίου στις Επιστήμες της Αγωγής, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες πρέπει να συμπληρώνουν μαθήματα που θα ισοδυναμούν με 60 ECTS.

Τα μαθήματα χωρίζονται σε τρεις κύκλους. Ο πρώτος κύκλος αφορά σε 3 μαθήματα (δύο υποχρεωτικά και ένα ελεύθερης επιλογής ισοδύναμα με 15 ECTS) που αποσκοπούν στην εισαγωγή των φοιτητών/φοιτητριών στις Επιστήμες της Αγωγής. Ο δεύτερος κύκλος αφορά σε 4 υποχρεωτικά μαθήματα (20 ECTS) που αποσκοπούν να βοηθήσουν τους/τις φοιτητές/τριες να μελετήσουν θέματα γενικής διδακτικής. Ο τρίτος κύκλος περιλαμβάνει τρία μαθήματα ειδικής διδακτικής (15 ECTS) ανάλογα με το γνωστικό αντικείμενο των πανεπιστημιακών τους σπουδών. Τέλος, ο τέταρτος κύκλος (10 ECTS) περιλαμβάνει τη Σχολική Εμπειρία και τις Μικροδιδασκαλίες που αποσκοπούν στην πρακτική εξάσκηση δεξιοτήτων διδασκαλίας ευθυγραμμίζοντας τη θεωρία με την πράξη. Αναλυτικότερα, τα μαθήματα του προγράμματος για τον κάθε έναν κύκλο παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί.

	ECTS
Κύκλος Α: Επιστήμες της Αγωγής	(15)
Τρία (3) Μαθήματα	
ΕΠΑ 101 Θεωρία της Παιδείας	5
Περιορισμένης Επιλογής (δύο από τα πιο κάτω):	10
<ul style="list-style-type: none"> • ΕΠΑ 218 Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης • ΕΠΑ 201 Εισαγωγή στη Φιλοσοφία • ΕΠΑ 105 Ιστορία της Εκπαίδευσης • ΕΠΑ 311 Εισαγωγή στην Ενιαία Εκπαίδευση • ΕΠΑ 412 Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης • ΨΥΧ 120 Γνωστική Ψυχολογία Ι 	
Κύκλος Β: Διδακτική Μεθοδολογία (Γενική Διδακτική)	(20)
Τέσσερα (4) Μαθήματα	
ΕΠΑ 220 Θεωρία και Μεθοδολογία της Διδασκαλίας	5
ΕΠΑ 304 Αξιολόγηση Μάθησης	5
ΕΠΑ 138 Εκπαιδευτική Τεχνολογία	5
ΕΠΑ 393 Ποιότητα στην Εκπαίδευση και Αποτελεσματική Διδασκαλία	5
Κύκλος Γ: Διδακτική Μεθοδολογία (Ειδική Διδακτική)¹	(15)
Τρία (3) Μαθήματα Ειδικής διδακτικής ανάλογα με την κατεύθυνση που επιλέγει ο/η φοιτητής/τρια	

¹ Στην παρούσα φάση του προγράμματος δεν συμπεριλαμβάνονται οι κατευθύνσεις στα Οικονομικά και στην Πολυτεχνική

- Κατεύθυνση Μαθηματικά:	
<ul style="list-style-type: none"> ○ ΕΠΑ 240 Διδακτική των Μαθηματικών στη Μέση Εκπαίδευση ○ ΕΠΑ 241 Τεχνολογία στη Διδασκαλία των Μαθηματικών ○ ΕΠΑ 237 Διδακτική των Φυσικών Επιστημών, της Πληροφορικής, των Μαθηματικών και των Επιστημών Μηχανικής (STEM) 	
- Κατεύθυνση Φυσική-Χημεία-Βιολογία:	
<ul style="list-style-type: none"> ○ ΕΠΑ 230 Διδασκαλία και Μάθηση στις Φυσικές Επιστήμες ○ ΕΠΑ 231 Διδασκαλία και Μάθηση στη Φυσική ή ΕΠΑ 232 Διδασκαλία και Μάθηση στη Χημεία ή ΕΠΑ 233 Διδασκαλία και Μάθηση στη Βιολογία ○ ΕΠΑ 237 Διδακτική των Φυσικών Επιστημών, της Πληροφορικής, των Μαθηματικών και των Επιστημών Μηχανικής (STEM) 	
- Κατεύθυνση Πληροφορικής:	
<ul style="list-style-type: none"> ○ ΕΠΑ 235 Θέματα Διδασκαλίας και Μάθησης για την Επιστήμη της Πληροφορικής Ι ○ ΕΠΑ 236 Θέματα Διδασκαλίας και Μάθησης για την Επιστήμη της Πληροφορικής ΙΙ ○ ΕΠΑ 237 Διδακτική των Φυσικών Επιστημών, της Πληροφορικής, των Μαθηματικών και των Επιστημών Μηχανικής (STEM) 	
- Κατεύθυνση Φιλολογικών Μαθημάτων:	
<ul style="list-style-type: none"> ○ ΕΠΑ 219 Διδακτική του Γλωσσικού Μαθήματος ○ ΕΠΑ 223 Ιστορία και η Διδακτική της ○ ΕΠΑ 424 Πολυγραμματισμοί και Πολυτροπικότητες 	
- Κατεύθυνση Ξένες Γλώσσες:	
<ul style="list-style-type: none"> ○ ΕΠΑ 225 Διδακτική και Διδασκαλία των Γλωσσών ○ ΕΠΑ 227 Δίγλωσση – Πολύγλωσση Εκπαίδευση ○ ΕΠΑ 424 Πολυγραμματισμοί και Πολυτροπικότητες 	
Κύκλος Δ: Σχολική Εμπειρία-Μικροδιδασκαλίες	(10)
Μαθήματα	
ΕΠΑ 349: Σχολική Εμπειρία- Μικροδιδασκαλίες	10
ΣΥΝΟΛΟ ECTS	60

4. Περιγραφές Μαθημάτων Γενικής Κατεύθυνσης

ΕΠΑ 101 Θεωρία της Παιδείας (5 ECTS)

Διασαφήνιση εννοιών (εκπαίδευση, αγωγή, παιδεία κ.λπ.) και γενεαλογική κριτική του λόγου (discourse) περί παιδικότητας, ‘μορφώσιμου’ του ανθρώπου, πειθαρχία και σχολείο. Αναλύονται εκπαιδευτικοί θεσμοί και ταυτότητες μέσα στο ευρύτερο συγκείμενο (ιδεολογία, πολιτική, κοινωνικές δομές, κουλτούρα, Μ.Μ.Ε.). Εισαγωγή στην παιδαγωγική έννοια του διαλόγου, της εμπειρίας, της κειμενικότητας και της κριτικής σκέψης. Αναγνώσεις Πλατωνικών διαλόγων, Freire, Giroux, Foucault, bell hooks κ.ά.

ΕΠΑ 105 Ιστορία της Εκπαίδευσης (5 ECTS)

Εισαγωγή στην ιστοριογραφία και στην έννοια του αρχείου. Κυρίαρχες αφηγήσεις και έθνος-κράτος. Η ιστορία της εκπαίδευσης, ως εθνικός μύθος/κληρονομιά/συλλογική μνήμη. Ιστοριογραφικές και ιδεολογικές συγκρούσεις (μελέτη περιπτώσεων: “κρυφό σχολειό”, αλυτρωτισμός και “ελληνικά γράμματα” στην Κύπρο). Αποικιοκρατία και εκπαιδευτική πολιτική στην Κύπρο (νομοθεσίες, ιδεολογικές συγκρούσεις και ασυνέχειες, πολιτισμική ηγεμονία και αναλυτικά προγράμματα, εκσυγχρονισμός και εκπαίδευση εκπαιδευτικών, αποικιοκρατική διαχείριση της διαφοράς και θεσμοποίηση εθνοτικού διαχωρισμού στη μέση εκπαίδευση). Ο ρόλος της Εκκλησίας και του ΕΦΚΑΦ στην ιστορία της κυπριακής εκπαίδευσης. Ιστορία πολυπολιτισμικού λόγου στην Κυπριακή Εκπαίδευση. Από τις Μειονότητες στις μείζονες αφηγήσεις.

ΕΠΑ 138 Εκπαιδευτική Τεχνολογία (5 ECTS)

Το μάθημα αποβλέπει στην αξιοποίηση της τεχνολογίας, ως εργαλείο με προστιθέμενη παιδαγωγική αξία σε μαθησιακά περιβάλλοντα, με στόχο την υποβοήθηση εκπαιδευτικών και μαθητών για εμπάθυνση στη μαθησιακή διαδικασία. Αποδίδεται ιδιαίτερη έμφαση στην οικοδόμηση της παιδαγωγικής γνώσης περιεχομένου, που σχετίζεται με την τεχνολογία, και στο σχεδιασμό αλληλεπιδραστικών μαθησιακών περιβαλλόντων, όπου τα άτομα μαθαίνουν όχι την τεχνολογία ή από την τεχνολογία, αλλά με την τεχνολογία, αξιοποιώντας τις απεριόριστες δυνατότητές της. Η προσπάθεια αποβλέπει, επίσης, στην οικοδόμηση κριτικών ικανοτήτων αξιολόγησης μοντέλων ενσωμάτωσης της τεχνολογίας στη μαθησιακή διαδικασία, με συνυπολογισμό των δυνατοτήτων του κοινωνικο-τεχνικού περιβάλλοντος, που επικρατεί στο κυπριακό εκπαιδευτικό σύστημα.

ΕΠΑ 201 Εισαγωγή στη Φιλοσοφία (5 ECTS)

Σκοπός του μαθήματος είναι η κριτική αποτίμηση φιλοσοφικών τοποθετήσεων σε σχέση με συγκεκριμένα ζητήματα αγωγής. Η βαρύτητα διαφόρων ιδεών θα μας απασχολήσει ιστορικά και συγκριτικά, μέσα από τη μελέτη της πολεμικής, που διαμόρφωσε αντιπροσωπευτικές φιλοσοφικές προτάσεις της παράδοσης, της νεωτερικότητας και της σύγχρονης σκέψης. Οι Προσωκρατικοί, ο Πλάτωνας, ο ορθολογισμός των νεότερων χρόνων, η Ρουσσοική παρέμβαση στην εκπαίδευση, η Καντιανή θεωρία, η Νιτσεική κριτική, ο Ντιούι, η Σχολή της Φρανκφούρτης, ο Φρέιρε, κ. ά., θα αποτελέσουν βάση για να αντιληφθούμε το γιατί της σχολικής ζωής, να πάρουμε θέση σε ηθικά ζητήματα της τάξης και να κατανοήσουμε τη σημασία σύνδεσης θεωρίας και πράξης.

ΕΠΑ 218 Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης (5 ECTS)

Το μάθημα αυτό αποτελεί μια εισαγωγή στις βασικές έννοιες της Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης, με στόχο την κατανόηση του ρόλου του σχολείου και της εκπαιδευτικής διαδικασίας, όσο αφορά το πρόβλημα της ισότητας στην εκπαίδευση. Το μάθημα περιστρέφεται γύρω από τις βασικότερες θεωρητικές προσεγγίσεις της κοινωνιολογίας της εκπαίδευσης (φονξιοναλισμός/δομικός λειτουργισμός και μαρξισμός). Τέλος, εξετάζονται βασικές ερευνητικές πτυχές, όπως είναι η σχέση εκπαίδευσης και κοινωνικής τάξης, ο ρόλος του κοινωνικού φύλου και η σύνδεση κουλτούρας και εκπαίδευσης.

ΕΠΑ 220 Θεωρία και Μεθοδολογία της Διδασκαλίας (5 ECTS)

Εννοιολογήσεις της διδασκαλίας και της μάθησης. Η Διδακτική ως επιστημονικό πεδίο. Ιστορική γενεαλογία του κλάδου της Γενικής Διδακτικής εντός των Επιστημών της Αγωγής και της Εκπαίδευσης. Θεωρητική θεμελίωση της διδασκαλίας σε φιλοσοφικές-παιδαγωγικές προσεγγίσεις και εκλεκτικισμός. Σχεδιασμός μαθήματος, ως διαδικασία λύσης προβλήματος, και η επαγγελματική αυτονομία των εκπαιδευτικών στην τάξη. Δομή και περιεχόμενο σχεδίου μαθήματος (στοχοθεσία, προϋποθέσεις-μαθητικός πληθυσμός, υλικά-μέσα, οργάνωση παιδιών-τάξης, πορεία δραστηριοτήτων και μορφές διδασκαλίας, αξιολόγηση και αποτίμηση). Η μικροδιδασκαλία ως εργαλείο ανάπτυξης των εκπαιδευτικών. Ανάπτυξη και πραγμάτωση σχεδίων μαθήματος, παρατήρηση και αναστοχαστική συζήτηση διδασκαλιών. Συζήτηση των εννοιολογήσεων της διδασκαλίας ως «καλής» και «αποτελεσματικής». Σύγχρονες προσεγγίσεις στη διδασκαλία και μάθηση, π.χ. διαφοροποίηση και εξατομίκευση της διδασκαλίας, συνεργατική μάθηση, διαθεματική προσέγγιση, διερεύνηση, διδασκαλία για καλλιέργεια της μεταγνώσης, της κριτικής σκέψης, της δημιουργικής σκέψης.

ΕΠΑ 304 Αξιολόγηση Μάθησης (5 ECTS)

Σκοπός του μαθήματος είναι να βοηθήσει τους φοιτητές να μελετήσουν θέματα, σχετικά με τη διαδικασία αξιολόγησης των μαθητών στη Μέση Γενική και Τεχνική Εκπαίδευση. Οι φοιτητές θα έχουν την ευκαιρία να ασχοληθούν με θέματα που αφορούν τις μεθόδους αξιολόγησης, τα μέσα, τα προβλήματα και τις πρακτικές της αξιολόγησης της επίδοσης των μαθητών. Έμφαση θα δοθεί στις μεθόδους γραπτής αξιολόγησης, στις μεθόδους διεξαγωγής και καταγραφής παρατηρήσεων και ανάπτυξης των δεξιοτήτων αυτοαξιολόγησης των μαθητών. Οι φοιτητές θα γνωρίσουν, επίσης, τη βασική ορολογία της εκπαιδευτικής αξιολόγησης και τα πλαίσια εφαρμογής της, καθώς και τους κυριότερους σκοπούς της αξιολόγησης της επίδοσης, των αντιλήψεων/στάσεων και των δεξιοτήτων του μαθητή.

ΕΠΑ 311 Εισαγωγή στην Ενιαία Εκπαίδευση (5 ECTS)

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση του θεωρητικού και θεσμικού πλαισίου της εκπαίδευσης των παιδιών με αναπηρία, στην Κύπρο και στο εξωτερικό, και η ανάπτυξη κριτικής σκέψης και στάσης για θέματα που σχετίζονται με την αναπηρία και τη διαφορετικότητα. Οι φοιτητές/ήτρίες εξοικειώνονται με τις διαδοχικές φιλοσοφίες για την εκπαίδευση των παιδιών με αναπηρία (διαχωρισμός, ένταξη και ενιαία εκπαίδευση), γνωρίζουν τα κυριότερα μοντέλα που εξηγούν την κατασκευή της έννοιας της αναπηρίας, εμβαθύνουν στην ιστορική, ψυχολογική, κοινωνιολογική, νομοθετική και παιδαγωγική πτυχή του θέματος της ενιαίας εκπαίδευσης και εξοικειώνονται με θέματα πολιτικής της ένταξης και εφαρμογής της στην πράξη. Μέσα από το μάθημα, οι φοιτητές/ήτρίες αναθεωρούν προηγούμενες απόψεις και στερεότυπα, που πιθανόν έχουν για θέματα αναπηρίας, και αναπτύσσουν θέσεις και στάσεις που είναι σε συμφωνία με το θεωρητικό πλαίσιο της ενιαίας εκπαίδευσης και τα ανθρώπινα δικαιώματα.

ΕΠΑ 393 Ποιότητα στην Εκπαίδευση και Αποτελεσματική Διδασκαλία (5 ECTS)

Με βάση τα αποτελέσματα των ερευνών και τις θεωρίες αποτελεσματικής διδασκαλίας, γίνεται διερεύνηση του όρου αποτελεσματική διδασκαλία και μάθηση, εξετάζεται ο ρόλος του μαθητή και του εκπαιδευτικού και όλων των παραγόντων και μεταβλητών που επηρεάζουν την αποτελεσματική διδασκαλία. Προτείνονται και δοκιμάζονται σύγχρονες

μέθοδοι και διαδικασίες διδασκαλίας και οργάνωσης της τάξης, μέσα από προσομοιωτικές δραστηριότητες και αξιολόγηση βιντεογραφημένων μαθημάτων.

ΕΠΑ 412 Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης (5 ECTS)

Το μάθημα προσφέρει στους φοιτητές μια θεωρητική και πρακτική προσέγγιση στο χώρο της διοίκησης της εκπαίδευσης. Η θεωρητική προσέγγιση επιτυγχάνεται με τη διερεύνηση και ανάλυση των κύριων εννοιών και θεωριών εκπαιδευτικής διοίκησης. Η πρακτική προσέγγιση συνίσταται στην εξέταση της δομής και της λειτουργίας του κυπριακού εκπαιδευτικού συστήματος. Αναμένεται ότι, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να προσεγγίσουν κριτικά τις βασικές αρχές και θεωρίες εκπαιδευτικής διοίκησης και να αξιολογήσουν τις πρακτικές εφαρμογές τους στην εκπαίδευση. Παράλληλα, το μάθημα στοχεύει στην ενημέρωση των φοιτητών σχετικά με τα πορίσματα ερευνών στους βασικούς τομείς της εκπαιδευτικής διοίκησης.

ΨΥΧ 120 Γνωστική Ψυχολογία I

Το μάθημα αυτό αποτελεί μια περιεκτική εισαγωγή στις βασικές περιοχές έρευνας και θεωρίας της Γνωστικής Ψυχολογίας. Θα συζητηθούν διεξοδικά οι σημαντικότερες θεωρίες και τα κυριότερα ευρήματα από τις περιοχές της Προσοχής, της Αντίληψης, της Μνήμης, της Νοερής Απεικόνισης, της Αναπαράστασης Γνώσης, της Επίλυσης Προβλήματος, και της Λήψης Απόφασης. Η προαιρετική συμμετοχή σε πειράματα δίνει τη δυνατότητα στους φοιτητές και στις φοιτήτριες που το επιθυμούν, να κατανοήσουν ερευνητικές και μεθοδολογικές τεχνικές της Γνωστικής Ψυχολογίας.

ΕΠΑ 349: Σχολική Εμπειρία-Μικροδιδασκαλίες (10 ECTS)

Το μάθημα αυτό αποσκοπεί να βοηθήσει τους φοιτητές/τριες να συνδυάσουν το θεωρητικό υπόβαθρο που αναμένεται να αποκτήσουν από τα μαθήματα των τριών κύκλων σπουδών—όπως αυτά παρουσιάζονται στον Πίνακα 1—με συγκεκριμένες διδακτικές εφαρμογές σε όλα τα επίπεδα (προγραμματισμό, διδασκαλία, και αξιολόγηση) για την επίτευξη αποτελεσματικής διδασκαλίας. Οι φοιτητές αναμένεται, επίσης, να εφαρμόσουν γενικές και εξειδικευμένες για το γνωστικό τους αντικείμενο πρακτικές διδασκαλίας και να αναπτύξουν τη δυνατότητα αναστοχασμού μέσα από τις πρώτες διδακτικές τους προσπάθειες, εντοπίζοντας δυνατότητες και προκλήσεις για τις επόμενες διδακτικές τους προσπάθειες, καθιστώντας έτσι την ίδια τη διδακτική τους πράξη αντικείμενο μελέτης και μάθησης, με απώτερο στόχο τη συνεχή βελτίωση. Το μάθημα περιλαμβάνει παρακολουθήσεις οπτικογραφημένων διδασκαλιών, εστιασμένες παρακολουθήσεις σε πραγματικές τάξεις, καθώς και διδακτικό σχεδιασμό, εφαρμογή και αναστοχασμό επί μικροδιδασκαλιών ή/και ατομικών διδασκαλιών ή συνδιδασκαλιών σε πραγματικές τάξεις.

5. Περιγραφές Μαθημάτων Ειδίκευσης

A. Κατεύθυνση Μαθηματικών:

ΕΠΑ 240: Διδακτική των Μαθηματικών στη Μέση Εκπαίδευση

Κύριος στόχος του μαθήματος είναι η γνωριμία των φοιτητών με τις βασικές αρχές της διδασκαλίας και της μάθησης των μαθηματικών με το αναλυτικό πρόγραμμα των μαθηματικών, με τις βασικές αρχές του και τις σύγχρονες μεθοδολογικές προσεγγίσεις (μαθηματικές πρακτικές). Στις συναντήσεις θα συζητηθούν καίρια εκπαιδευτικά θέματα,

όπως το αναλυτικό πρόγραμμα των μαθηματικών, οι μέθοδοι και τα μέσα υλοποίησης του και σύγχρονες μέθοδοι αξιολόγησης των μαθηματικών ικανοτήτων των μαθητών. Το περιεχόμενο του μαθήματος βασίζεται στο νέο αναλυτικό πρόγραμμα των μαθηματικών με έμφαση στις ενότητες: Αριθμοί, Άλγεβρα, Μέτρηση, Γεωμετρία, Στατιστική και Πιθανότητες. Ταυτόχρονα, το μάθημα επικεντρώνεται στη συζήτηση μεθοδολογικών προσεγγίσεων που περιγράφουν τον τρόπο με τον οποίο οι μαθητές κατανοούν και εφαρμόζουν τις μαθηματικές έννοιες. Τέλος, οι φοιτητές θα ετοιμάσουν δραστηριότητες, με στόχο να κατανοήσουν τον ρόλο του εκπαιδευτικού στην τάξη και τη συμβολή του στη δημιουργία κατάλληλου μαθησιακού περιβάλλοντος.

ΕΠΑ 241: Τεχνολογία στη Διδασκαλία των Μαθηματικών

Στο μάθημα θα συζητηθεί ο ρόλος της τεχνολογίας στη διδασκαλία των μαθηματικών και οι σχετικές παιδαγωγικές θεωρίες μάθησης των μαθηματικών με σύγχρονα τεχνολογικά μέσα. Συγκεκριμένα, οι φοιτητές θα γνωρίσουν εργαλεία που είναι κατάλληλα για τη διδασκαλία των μαθηματικών στη μέση εκπαίδευση, αξιοποιώντας τα στο σχεδιασμό δραστηριοτήτων για τη διδασκαλία μαθηματικών εννοιών. Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην ανάπτυξη υλικού για τους μαθητές, ώστε να αναδεικνύεται η προστιθέμενη αξία και οι δυνατότητες των τεχνολογικών μέσων στη μαθησιακή διαδικασία. Τέλος, στις συναντήσεις θα συζητηθεί ο τρόπος με τον οποίο η ενσωμάτωση ψηφιακών τεχνολογικών μέσων αλλάζει τη μάθηση και τη διδασκαλία των μαθηματικών καθώς και η επίδραση των μέσων αυτών στις σύγχρονες θεωρίες μάθησης. Οι φοιτητές θα έχουν τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσουν διάφορα μαθηματικά εφαρμογίδια, λογισμικά δυναμικής γεωμετρίας και στατιστικής, συστημάτων άλγεβρας και απτικά ψηφιακά μέσα.

ΕΠΑ 237: Διδακτική των Φυσικών Επιστημών, της Πληροφορικής, των Μαθηματικών και των Επιστημών Μηχανικής (STEM)

Το μάθημα αποσκοπεί στην διεπιστημονική και ολιστική διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών, της Πληροφορικής, των Επιστημών Μηχανικής και των Μαθηματικών μέσω της προσέγγισης STEM (Science, Technology, Engineering, and Mathematics) για την επίλυση επιστημονικών και καθημερινών προβλημάτων. Η διασύνδεση των εννοιών που εμπλέκονται στα θέματα STEM θα γίνει με την επεξεργασία θεμελιωδών εννοιών από την κάθε μια επιστήμη (Φυσικές Επιστήμες, Πληροφορική, Μηχανική και Μαθηματικά) και θα παρουσιαστούν ολοκληρωμένες και διαθεματικές προσεγγίσεις για την διδασκαλία θεμάτων STEM με σκοπό την επίλυση προβλήματος και την ανάπτυξη της κριτικής, της αναλυτικής, της υπολογιστικής και της δημιουργικής σκέψης. Οι φοιτητές/φοιτήτριες θα εμπλακούν στη διαδικασία της μοντελοποίησης για να σκεφτούν και να επιλύσουν πολύπλοκα προβλήματα μέσα σε ένα πλαίσιο στο οποίο η εκμάθηση επιστημονικών εννοιών συγκεκριμενοποιείται μέσω της τεχνολογίας αποκτώντας νόημα. Για τους σκοπούς του μαθήματος θα χρησιμοποιηθούν διάφορα τεχνολογικά μέσα όπως η ρομποτική για την κατασκευή ρομποτικών κατασκευών σε σχέση με τις έννοιες STEM που θα διδαχθούν.

Β. Κατεύθυνση Φυσική-Χημεία-Βιολογία:

ΕΠΑ 230: Διδασκαλία και Μάθηση στις Φυσικές Επιστήμες

Ιστορική εξέλιξη της διδακτικής των φυσικών επιστημών. Θεωρίες μάθησης και σύγχρονης διδακτική των φυσικών επιστημών. Προϋπάρχουσες ιδέες των μαθητών για έννοιες και φαινόμενα του φυσικού κόσμου. Διδακτικός μετασχηματισμός από την επιστημονική στην

σχολική γνώση. Μεθοδολογία διδακτικών προσεγγίσεων (ανακάλυψη, εποικοδόμηση, κοινωνικοπολιτισμικές προσεγγίσεις, διερεύνηση, διερώτηση). Αρχές σχεδιασμού μαθημάτων των Φυσικών Επιστημών. Διδακτικά εργαλεία (αναλογίες, μοντέλα, εννοιολογικοί χάρτες, πείραμα). Ο ρόλος και η εμπλοκή στον σχεδιασμό μαθημάτων των ΤΠΕ, της επιστημολογίας και των άτυπων μορφών μάθησης).

ΕΠΑ 231: Διδασκαλία και Μάθηση στη Φυσική

Θεωρητικές προσεγγίσεις για τη διδασκαλία και μάθηση της Φυσικής. Μεθοδολογία διδακτικών προσεγγίσεων (ανακάλυψη, εποικοδόμηση, κοινωνικοπολιτισμικές προσεγγίσεις, διερεύνηση, διερώτηση) για το μάθημα της Φυσικής. Επιστημονικές πρακτικές στη Φυσική και πώς αυτές μεταφέρονται στη τάξη. Γνωστική ανάπτυξη στη Φυσική και πώς οι μαθητές κατανοούν τις έννοιες και τα φαινόμενα της Φυσικής. Το αναλυτικό πρόγραμμα της Φυσικής (Δείκτες επιτυχίας και επάρκειας). Σχεδιασμός και αξιολόγηση μαθημάτων Φυσικής. Διδακτικά εργαλεία της Φυσικής. Σχεδιασμός, υλοποίηση και αξιολόγηση πειραμάτων Φυσικής. Εκτέλεση σχολικών πειραμάτων (γυμνασιακού και λυκειακού κύκλου).

ΕΠΑ 232: Διδασκαλία και Μάθηση στη Χημεία

Θεωρητικές προσεγγίσεις για τη διδασκαλία και μάθηση της Χημείας. Μεθοδολογία διδακτικών προσεγγίσεων (ανακάλυψη, εποικοδόμηση, κοινωνικοπολιτισμικές προσεγγίσεις, διερεύνηση, διερώτηση) για το μάθημα της Χημείας. Επιστημονικές πρακτικές στη Χημεία και πώς αυτές μεταφέρονται στη τάξη. Γνωστική ανάπτυξη στη Χημεία και πώς οι μαθητές κατανοούν τις έννοιες και τα φαινόμενα της Χημείας. Το αναλυτικό πρόγραμμα της Χημείας (Δείκτες επιτυχίας και επάρκειας). Σχεδιασμός και αξιολόγηση μαθημάτων Χημείας. Διδακτικά εργαλεία της Χημείας. Σχεδιασμός, υλοποίηση και αξιολόγηση πειραμάτων Χημείας. Εκτέλεση σχολικών πειραμάτων (γυμνασιακού και λυκειακού κύκλου).

ΕΠΑ 233: Διδασκαλία και Μάθηση στη Βιολογία

Θεωρίες διδασκαλίας και μάθησης, και εφαρμογή τους στην διδασκαλία της Βιολογίας. Διερεύνηση στη Βιολογία: Διατύπωση διερευνήσιμων ερωτημάτων και υποθέσεων, σχεδιασμός έγκυρων πειραμάτων και εκτέλεσή τους, εξαγωγή συμπερασμάτων. Σημασία του πειράματος στη διδασκαλία της Βιολογίας. Εννοιολογικές δυσκολίες και αντιμετώπισή τους στην τάξη. Σχεδιασμός και αξιολόγηση εκπαιδευτικών παρεμβάσεων. ετασχηματισμός της επιστημονικής γνώσης σε εκπαιδευτικό περιεχόμενο. Τρόποι απόκτησης δεξιοτήτων κριτικής σκέψης, μεταγνωστικών δεξιοτήτων και δεξιοτήτων λύσης προβλήματος στη Βιολογία. Κριτική προσέγγιση του σχολικού αναλυτικού προγράμματος για τη Βιολογία. Ανάπτυξη της επαγγελματικής ταυτότητας του εκπαιδευτικού-βιολόγου

ΕΠΑ 237: Διδακτική των Φυσικών Επιστημών, της Πληροφορικής, των Μαθηματικών και των Επιστημών Μηχανικής (STEM)

Το μάθημα αποσκοπεί στην διεπιστημονική και ολιστική διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών, της Πληροφορικής, των Επιστημών Μηχανικής και των Μαθηματικών μέσω της προσέγγισης STEM (Science, Technology, Engineering, and Mathematics) για την επίλυση επιστημονικών και καθημερινών προβλημάτων. Η διασύνδεση των εννοιών που εμπλέκονται στα θέματα STEM θα γίνει με την επεξεργασία θεμελιωδών εννοιών από την

κάθε μια επιστήμη (Φυσικές Επιστήμες, Πληροφορική, Μηχανική και Μαθηματικά) και θα παρουσιαστούν ολοκληρωμένες και διαθεματικές προσεγγίσεις για την διδασκαλία θεμάτων STEM με σκοπό την επίλυση προβλήματος και την ανάπτυξη της κριτικής, της αναλυτικής, της υπολογιστικής και της δημιουργικής σκέψης. Οι φοιτητές/φοιτήτριες θα εμπλακούν στη διαδικασία της μοντελοποίησης για να σκεφτούν και να επιλύσουν πολύπλοκα προβλήματα μέσα σε ένα πλαίσιο στο οποίο η εκμάθηση επιστημονικών εννοιών συγκεκριμενοποιείται μέσω της τεχνολογίας αποκτώντας νόημα. Για τους σκοπούς του μαθήματος θα χρησιμοποιηθούν διάφορα τεχνολογικά μέσα όπως η ρομποτική για την κατασκευή ρομποτικών κατασκευών σε σχέση με τις έννοιες STEM που θα διδαχθούν.

Γ. Κατεύθυνση στην Πληροφορική:

ΕΠΑ 235: Θέματα Διδασκαλίας και Μάθησης για την Επιστήμη της Πληροφορικής Ι

Το μάθημα αποτελεί μίαν εισαγωγή στη διδασκαλία της Πληροφορικής. Γνωριμία με το αναλυτικό πρόγραμμα της Πληροφορικής στην Μέση Γενική και Τεχνική Εκπαίδευση και θέματα διδακτικής της Πληροφορικής όπως διδακτικές προσεγγίσεις που βασίζονται σε διάφορες θεωρίες μάθησης (συμπεριφορισμός, θεωρία της επεξεργασίας της πληροφορίας, εποικοδομητισμός και κοινωνικοπολιτισμικές θεωρίες για τη μάθηση, θεωρία του γνωστικού φορτίου κλπ.). Διδακτική μεθοδολογία (δείκτες επιτυχίας και επάρκειας, συμβόλαιο μαθήματος, οργάνωση μαθήματος, σχεδιασμός μαθησιακών δραστηριοτήτων, μέθοδοι και τεχνικές, αξιολόγηση), σχέδια μαθήματος και μικροδιδασκαλίες.

ΕΠΑ 236: Θέματα Διδασκαλίας και Μάθησης για την Επιστήμη της Πληροφορικής ΙΙ

Το μάθημα αποτελεί συνέχεια της Διδακτικής της Πληροφορικής ΙΙ και αποσκοπεί στην εμπάθυνση των γνώσεων της διδακτικής μεθοδολογίας για τη διδακτική της επιστήμης της Πληροφορικής καθώς και στην ενσωμάτωση των ψηφιακών τεχνολογιών στη διδασκαλία της Πληροφορικής με βάση το μοντέλο της Τεχνολογικής Παιδαγωγικής Γνώσης Περιεχομένου. Διδακτικός μετασχηματισμός βασικών εννοιών Πληροφορικής, ιδέες και αναπαραστάσεις για την Πληροφορική και τους Υπολογιστές, παρανοήσεις ή εναλλακτικές αντιλήψεις των μαθητών/τριών για την Πληροφορική και μελέτη των ιδεών και των παραστάσεων των μαθητών για τους υπολογιστές και την Πληροφορική. Διδακτικές προσεγγίσεις και μικροδιδασκαλίες για την διδασκαλία λογισμικών γενικής χρήσης. Ειδικά θέματα διδασκαλίας και αξιολόγησης θεμάτων της Πληροφορικής.

ΕΠΑ 237: Διδακτική των Φυσικών Επιστημών, της Πληροφορικής, των Μαθηματικών και των Επιστημών Μηχανικής (STEM)

Το μάθημα αποσκοπεί στην διεπιστημονική και ολιστική διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών, της Πληροφορικής, των Επιστημών Μηχανικής και των Μαθηματικών μέσω της προσέγγισης STEM (Science, Technology, Engineering, and Mathematics) για την επίλυση επιστημονικών και καθημερινών προβλημάτων. Η διασύνδεση των εννοιών που εμπλέκονται στα θέματα STEM θα γίνει με την επεξεργασία θεμελιωδών εννοιών από την κάθε μια επιστήμη (Φυσικές Επιστήμες, Πληροφορική, Μηχανική και Μαθηματικά) και θα παρουσιαστούν ολοκληρωμένες και διαθεματικές προσεγγίσεις για την διδασκαλία θεμάτων STEM με σκοπό την επίλυση προβλήματος και την ανάπτυξη της κριτικής, της αναλυτικής, της υπολογιστικής και της δημιουργικής σκέψης. Οι φοιτητές/φοιτήτριες θα εμπλακούν στη

διαδικασία της μοντελοποίησης για να σκεφτούν και να επιλύσουν πολύπλοκα προβλήματα μέσα σε ένα πλαίσιο στο οποίο η εκμάθηση επιστημονικών εννοιών συγκεκριμενοποιείται μέσω της τεχνολογίας αποκτώντας νόημα. Για τους σκοπούς του μαθήματος θα χρησιμοποιηθούν διάφορα τεχνολογικά μέσα όπως η ρομποτική για την κατασκευή ρομποτικών κατασκευών σε σχέση με τις έννοιες STEM που θα διδαχθούν.

4. Κατεύθυνση Φιλολογικών Μαθημάτων

ΕΠΑ 219 Διδακτική του Γλωσσικού Μαθήματος

Στόχος του μαθήματος είναι να προσφέρει στην/στον εκπαιδευτικό τα απαραίτητα θεωρητικά και πρακτικά εφόδια για την αποτελεσματική διδασκαλία της γλώσσας στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Το μάθημα εξετάζει κριτικά σύγχρονες μεθοδολογικές προσεγγίσεις στη διδακτική του γλωσσικού μαθήματος, με στόχο τον συνδυασμό δομιστικών, επικοινωνιακών, λειτουργικών και κριτικών προσεγγίσεων στη γλωσσική διδασκαλία. Σε αυτό το πλαίσιο, γίνεται αναφορά σε βασικές πτυχές της διδασκαλίας της γλώσσας, συμπεριλαμβανομένης της ανάγνωσης και κατανόησης κειμένων, της παραγωγής γραπτού λόγου στη βάση ποικίλων κειμενικών ειδών, και της επεξεργασίας και αξιοποίησης της γλωσσικής δομής.

ΕΠΑ 223 Ιστορία και η Διδακτική της

Στο πρώτο μέρος του το μάθημα ασχολείται με την Ιστορία ως σχέση των ανθρώπινων κοινωνιών με το παρελθόν. Σε αυτό το πλαίσιο συζητούνται ζητήματα που έχουν να κάνουν με την φύση της ιστορικής γνώσης και τις διαδικασίες οικοδόμησής της καθώς και το ρόλο της Ιστορίας στο πώς άτομα και ομάδες αντιλαμβάνονται τη θέση τους στο παρελθόν το παρόν και το μέλλον. Στο δεύτερο μέρος μελετούνται διαφορετικές προσεγγίσεις στην Ιστορική Παιδεία, οι συζητήσεις γύρω από τη θέση της Ιστορίας στην εκπαίδευση καθώς και ερευνητικά δεδομένα για τη μάθηση και διδασκαλία στην Ιστορία. Επίσης συζητείται το πώς τα αναλυτικά προγράμματα, τα σχολικά εγχειρίδια και άλλα εκπαιδευτικά υλικά σχετίζονται με διαφορετικές αντιλήψεις για την Ιστορική Παιδεία. Το τελευταίο μέρος του μαθήματος επικεντρώνεται στην ανάπτυξη του ιστορικού γραμματισμού (ανάπτυξη γνώσης περιεχομένου και επιστημολογικής κατανόησης) και σε πρακτικά ζητήματα διδασκαλίας της Ιστορίας στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (σχεδιασμός και διδασκαλία μαθημάτων Ιστορίας, ανάπτυξη και αξιοποίηση εκπαιδευτικού υλικού, αξιολόγηση, αξιοποίηση μουσείων και χώρων ιστορικού ενδιαφέροντος).

ΕΠΑ 424 Πολυγραμματισμοί και Πολυτροπικότητες

Στο μάθημα αυτό καλλιεργείται η συνειδητοποίηση κρίσιμων θεμάτων, που αφορούν την αναπτυσσόμενη έννοια του γραμματισμού. Αρχικά, αναθεωρείται ο ορισμός του αλφαριθμητισμού/ γραμματισμού στο πλαίσιο των νέων αντιλήψεων για την πολυδιάστατη φύση του γραμματισμού, καθώς και της ανάπτυξης νέων μέσων και τεχνολογιών που αναδιαμορφώνουν τις ανάγκες γραμματισμού για το σύγχρονο άνθρωπο. Στη συνέχεια, αναλύεται η έννοια των πολυγραμματισμών και της πολυτροπικότητας και, συγκεκριμένα, α) η αλληλεπίδραση διαφόρων σημειωτικών τρόπων και παραγωγιστικών στοιχείων στην κατασκευή νοήματος, και (β) η ανάγκη επικοινωνίας σε έναν κόσμο που χαρακτηρίζεται

από αυξανόμενη ποικιλότητα πολιτισμών σε τοπικό επίπεδο, αλλά και από άμεσες συνδέσεις σε παγκόσμιο επίπεδο.

Ε. Κατεύθυνση Ξένες Γλώσσες

ΕΠΑ 225 Διδακτική και Διδασκαλία των Γλωσσών

Το συγκεκριμένο μάθημα στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με παιδαγωγικές προσεγγίσεις για τη διδασκαλία των γλωσσών ως δευτέρων ή και ξένων. Γίνεται αναφορά στη θεωρητική θεμελίωση, τις διδακτικές στρατηγικές και τις μαθησιακές ενέργειες στις οποίες πραγματώνονται προσεγγίσεις διδασκαλίας που έχουν συνδεθεί ιστορικά και συγχρονικά με τη διδασκαλία των γλωσσών (π.χ., ολιστικές προσεγγίσεις, επικοινωνιακές προσεγγίσεις, content-based και integrated προσεγγίσεις, κτλ.). Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην οργάνωση και σχεδιασμό διδασκαλίας σε μεσο- και μικρο-επίπεδο, τη διαμόρφωση κατάλληλων στόχων, την επιλογή και ανάπτυξη διδακτικού υλικού, τη διδακτική πορεία, και την αξιολόγηση των μαθητών/τριών.

ΕΠΑ 227 Δίγλωσση – Πολύγλωσση Εκπαίδευση

Στο μάθημα αυτό εξετάζεται το φαινόμενο της διγλωσσίας (bilingualism), με ιδιαίτερη αναφορά σε συναφείς έννοιες της θεωρητικής γλωσσολογίας και της κοινωνιογλωσσολογίας (π.χ., αφαιρετική διγλωσσία, ημιγλωσσία, translanguaging, superdiversity, κτλ.). Εξετάζονται επιπλέον ποικίλα υπάρχοντα μοντέλα δίγλωσσης εκπαίδευσης (μερική ή ολική δίγλωσση εκπαίδευση, εμπύθιση ή εμβάπτιση), αξιολογούνται τόσο θεωρητικά σε σχέση με τη θεωρία του εποικοδομισμού (constructivism) και τις συναφείς προτάσεις του Cummins, όσο και πρακτικά σε σχέση με τις πολιτικές και εκπαιδευτικές πρακτικές σε διαφορετικά τοπικά συγκείμενα. Προτείνονται πρακτικές μέθοδοι παιδαγωγικού χειρισμού και αξιοποίησης του γλωσσικού, γνωστικού και επικοινωνιακού δυναμικού της δίγλωσσης/πολύγλωσσης τάξης.

ΕΠΑ 424 Πολυγραμματισμοί και Πολυτροπικότητες

Στο μάθημα αυτό καλλιεργείται η συνειδητοποίηση κρίσιμων θεμάτων, που αφορούν την αναπτυσσόμενη έννοια του γραμματισμού. Αρχικά, αναθεωρείται ο ορισμός του αλφαριθμητισμού/ γραμματισμού στο πλαίσιο των νέων αντιλήψεων για την πολυδιάστατη φύση του γραμματισμού, καθώς και της ανάπτυξης νέων μέσων και τεχνολογιών που αναδιαμορφώνουν τις ανάγκες γραμματισμού για το σύγχρονο άνθρωπο. Στη συνέχεια, αναλύεται η έννοια των πολυγραμματισμών και της πολυτροπικότητας και, συγκεκριμένα, α) η αλληλεπίδραση διαφόρων σημειωτικών τρόπων και παραγλωσσικών στοιχείων στην κατασκευή νοήματος, και (β) η ανάγκη επικοινωνίας σε έναν κόσμο που χαρακτηρίζεται από αυξανόμενη ποικιλότητα πολιτισμών σε τοπικό επίπεδο, αλλά και από άμεσες συνδέσεις σε παγκόσμιο επίπεδο.